

[Bording.]

ikke saa helt faa Tilfælde, men det er et saa stort Antal, der er i disse Vanskeligheder, at det alligevel ingenting betyder, og vi har derfor for vort Vedkommende allerede for mange Aar siden været rede til og stillet Forslag om at gaa til Ekspropriation. Vi har været af den Opfattelse, at i en Tid, hvor den danske Befolkning forøges, maa man gøre sig klart, at jo flere Mennesker der bliver, jo mindre Plads maa der blive til den enkelte, og derfor har vi ment, at i dette vigtige Forhold, hvor det drejer sig om Økonomien for en meget stor Del af de danske Landmænd, vilde der være Grund til at gennemføre Ekspropriation. Man har set det Særsyn — det synes jeg i hvert Fald, det er —, at der er gennemført Love om Ekspropriation til Anlæg af Veje og Stier, ja, endog saa til Kirkegaarde; man har gennemført Ekspropriationsbestemmelser af Hensyn til de døde, men de levende Mennesker, de vanskeligt stillede, de indeklemte Husmænd og den Ungdom, som ikke kan skaffe sig Jord, har man ikke taget Hensyn til, i hvert Fald ikke saa meget, at man har gjort noget effektivt.

Jeg har derfor for nogle Aar siden med Tilslutning fra Husmandsforeningerne fremsat et Forslag, der gik ud paa, at der i hver Landkommune skulde nedsættes et 3 Mands Udvalg til at undersøge dette Spørgsmaal. Jeg erkender naturligvis fuldt ud, at der er en hel Række af disse Husmænd, som nok kunde klare sig uden Tillægsjord, fordi de har Mulighed for at drive et noget andet Landbrug end det sædvanlige, med mere Havebrug o. lign., og jeg er ogsaa klar over, at en Del af dem slet ikke ønsker at faa Tillægsjord, maaske heller ikke er egnede dertil, og en hel Del er sikkert ogsaa saaledes stillet, at det er dem umuligt at faa Jord fra Ejendomme, som kan undvære Jord uden alt for stort Besvær og alt for stort økonomisk Tab for de paagældende Ejere; ja, der vil endog saa være mange indeklemte Husmænd, som er placeret saaledes, at skal de have Jord, maa man tage den fra Ejendomme, som i Forvejen slet ikke er for store. Men jeg tror, at naar man ikke vil gaa med til en almindelig Ekspropriationslovgivning i dette Forhold, maa man i alt Fald have Spørgsmaalet undersøgt til Bunds: hvordan det ligger, hvor mange der ønsker Jord og er berettigede til at faa Jord, og hvor mange der ligger saaledes, at der kan tildeles dem Jord, uden at man skader andre Ejendomme for meget.

Jeg fremsendte under Samlingsrege-

ringen et saadant Forslag til Organisationerne; med Tyskerne her i Huset og med en Samlingsregering kunde man jo ikke gennemføre et Forslag, som der ikke var Tilslutning til fra alle Sider, og Forslaget om et saadant Udvalgs Nedsættelse fik Tilslutning fra Husmandsforeningerne, men ikke fra de andre Landbrugsorganisationer.

Det glædede mig derfor overordentligt at høre, at den højtærede Landbrugsminister ved Finanslovens første Behandling her i Tinget i Vinter gav Tilslutning til Tanken og gav Udtryk for, at han vilde være med til at nedsætte saadanne Udvalg. Han udtalte ved den Lejlighed, at han regnede med at kunne imødekomme dette Ønske og nedsætte disse Udvalg i Løbet af kort Tid. Nu er der gaaet mere end 2 Maaneder, siden Landbrugsministeren fremsatte disse Udtalelser, og endnu har jeg ikke set, at der er sket det fjerneste; der er ikke nedsat nogen Udvalg, og jeg havde derfor bestemt haabet, at der i Forslaget, som nu er til Behandling, havde været indført en Bestemmelse om, at Udvalgene nu skulde nedsættes. Jeg vil derfor meget henstille til Landbrugsministeren, at han imødekommer os under Behandlingen af denne Sag her i Tinget. Jeg anser det for nødvendigt, at Lovforslaget bliver henvist til et Udvalg. Der er saa mange Spørgsmaal, som jeg synes det er nødvendigt at faa klaret, bl. a. dette Spørgsmaal her, som for mig absolut er det vigtigste — om Ministeren er villig til at optage en Bestemmelse i Lovforslaget, som giver Mulighed for Nedsættelse af disse Udvalg. Spørgsmaalet er saa brændende og saa vigtigt, at man ikke kan blive ved at sabotere det; man maa i alt Fald kunne gaa med til at gennemføre en Bestemmelse, saaledes at man faar Spørgsmaalet undersøgt. Det er efter min Mening sikkert af nogle overvurderet, for jeg tror, at der i mangfoldige Tilfælde ikke kan blive noget ud af det, men det drejer sig om saa mange Tusinder Husmænd, at Spørgsmaalet bør klares, og saadanne Udvalg bør i alt Fald nedsættes. Naar Ministeren har givet Tilsgagn om det her for 2—3 Maaneder siden, kan jeg ikke se rettere, end at vi ikke kan forsvare stadig at lade det Spørgsmaal blive saboteret.

Jeg kan med disse Bemærkninger tilsige mit Partis Medvirken til Gennemførelse af det foreliggende Lovforslag, til en hurtig Gennemførelse og en velvillig Behandling, saa velvillig, som det overhovedet er muligt, i Haab om, at Forslaget vil blive forbedret, og at man navnlig paa det Punkt, jeg har